

DELEGOVANÉ NARIADENIE KOMISIE (EÚ) 2022/1011

z 10. marca 2022,

ktorým sa dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 575/2013, pokiaľ ide o regulačné technické predpisy, v ktorých sa stanovuje, ako určiť nepriame expozície voči klientovi vyplývajúce zo zmlúv o derivátoch a zo zmlúv o kreditných derivátoch, ak táto zmluva nie je priamo uzatvorená s daným klientom, ale daný klient emitoval podkladový dlhový alebo kapitálový nástroj

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 575/2013 z 26. júna 2013 o prudenciálnych požiadavkách na úverové inštitúcie a o zmene nariadenia (EÚ) č. 648/2012 ⁽¹⁾, a najmä na jeho článok 390 ods. 9 tretí pododsek,

keďže:

- (1) Určenie hodnôt nepriamych expozícií voči klientovi vyplývajúcich zo zmlúv o derivátoch a zo zmlúv o kreditných derivátoch na účely veľkej majetkovej angažovanosti by sa malo líšiť od metódy výpočtu hodnoty expozície používanej na účely kapitálových požiadaviek založených na rizikách, ako sa uvádza v nariadení (EÚ) č. 575/2013, pretože zlyhanie podkladového nástroja by namiesto straty mohlo priniesť zisk. Hodnota nepriamej expozície by preto mala byť závislá od straty (t. j. kladná hodnota expozície) alebo zisku (t. j. záporná hodnota expozície), ktoré by vyplynuli z potenciálneho zlyhania jej podkladového nástroja. V rámci režimu pre veľkú majetkovú angažovanosť stanoveného v štvrtej časti nariadenia (EÚ) č. 575/2013 môžu inštitúcie v prípade expozícií v obchodnej knihe vzájomne započítať kladné a záporné pozície v rovnakých finančných nástrojoch alebo za určitých okolností v rôznych finančných nástrojoch emitovaných daným klientom. Celková čistá expozícia voči jednotlivému klientovi sa zohľadní len v prípade, ak je kladná. Podobne by sa celková čistá expozícia voči danému klientovi po zahrnutí nepriamych expozícií voči tomuto klientovi vyplývajúcich zo zmlúv o derivátoch alebo zo zmlúv o kreditných derivátoch priradených do obchodnej knihy mala zohľadniť len v prípade, ak je kladná. S cieľom predísť akémukoľvek vzájomnému započítaniu akejkoľvek nepriamej expozície vyplývajúcej zo zmlúv o derivátoch alebo zo zmlúv o kreditných derivátoch priradených do neobchodnej knihy by sa každá záporná hodnota nepriamej expozície vyplývajúcej z týchto pozícií mala nastaviť na nulu.
- (2) V záujme zaistenia primeraného zachytenia rizika zlyhania by preto hodnota nepriamej expozície opcií mala bez ohľadu na to, či je priradená do obchodnej knihy alebo do neobchodnej knihy, závisieť od zmien cien opcií, ktoré by vyplývali zo zlyhania príslušného podkladového nástroja, napr. trhová hodnota opcie v prípade „kúpnych“ opcií a trhová hodnota opcie mínus jej realizačná cena v prípade „predajných“ opcií.
- (3) Účelom kreditných derivátov je prenos kreditného rizika v súvislosti s dlžníkmi bez prenosu samotných aktív. Úloha, ktorú zohrávajú inštitúcie ako predávajúci zabezpečenia alebo kupujúci zabezpečenia, a druh kreditného derivátu, do ktorého vstupujú, by sa mali zohľadniť pri určovaní hodnoty nepriamej expozície podkladového nástroja. Nepriama expozícia by sa preto mala rovnať trhovej hodnote zmluvy o kreditnom deriváte upravenej o hodnotu, ktorá je splatná protistranou alebo ktorej prijatie od protistrany sa očakáva v prípade zlyhania emitenta podkladového dlhového nástroja.
- (4) Pre iné druhy zmlúv o derivátoch, ktoré predstavujú kombináciu dlhých a krátkych pozícií, by inštitúcie v záujme zaistenia zachytenia presného rizika zlyhania mali rozložiť tieto zmluvy o derivátoch na jednotlivé časti transakcie. Pre výpočet hodnoty nepriamej expozície vyplývajúcej z týchto zmlúv o derivátoch by mali byť relevantné len časti transakcie s rizikom zlyhania, pri ktorých sú inštitúcie vystavené riziku straty v prípade zlyhania. Ak však inštitúcie nedokážu túto metodiku uplatniť, a aby sa zabezpečilo konzervatívne zaobchádzanie, inštitúcie by mali mať povolené určiť hodnotu nepriamej expozície podkladových nástrojov ako maximálnu stratu, ktorú by mohli utrpieť v dôsledku zlyhania emitenta podkladového nástroja, ktorého sa derivát týka.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 176, 27.6.2013, s. 1

- (5) Zmluvy o derivátoch môžu byť založené na nástrojoch s viacerými podkladovými referenčnými názvami. V prípade takýchto derivátov s viacerými podkladovými aktívami, ak inštitúcia môže prezrieť podkladové referenčné názvy, a v záujme zabezpečenia použitia najpresnejšej metódy by sa hodnota nepriamej expozície mala vypočítať na základe zmeny ceny derivátu v prípade zlyhania každého z podkladových referenčných názvov v nástroji s viacerými podkladovými aktívami. S cieľom zabezpečiť súlad s rámcom veľkej majetkovej angažovanosti uplatniteľným na transakcie, pri ktorých existuje expozícia voči podkladovým aktívam, by sa mal na priradenie expozícií identifikovanému klientovi, samostatnému klientovi alebo neznámemu klientovi uplatniť článok 6 ods. 1 a 2 delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) č. 1187/2014 ⁽²⁾. Ak inštitúcie nedokážu uplatniť prístup založený na prezretí podkladových expozícií alebo ak je pre ne uplatnenie prístupu založeného na prezretí podkladových expozícií na derivát s viacerými referenčnými názvami neprimerane zaťažujúce, mali by v záujme zabezpečenia konzervatívneho zaobchádzania vypočítať hodnotu nepriamej expozície na základe zmeny ceny derivátu v prípade zlyhania všetkých týchto podkladových referenčných názvov. Podobne v záujme zabezpečenia súladu s rámcom veľkej majetkovej angažovanosti uplatniteľným na transakcie, v prípade ktorých existuje expozícia voči podkladovým aktívam, by sa mal na priradenie expozície samostatnému klientovi alebo neznámemu klientovi uplatniť článok 6 ods. 3 delegovaného nariadenia (EÚ) č. 1187/2014. Vo všetkých prípadoch, v ktorých sú podkladové nástroje priradené neznámemu klientovi, by inštitúcie mali všetky záporné hodnoty nepriamych expozícií nastaviť na nulu, aby sa vyhlížilo riziko vzájomného započítania záporných hodnôt nepriamych expozícií s kladnými hodnotami nepriamych expozícií.
- (6) Toto nariadenie vychádza z návrhu regulačných technických predpisov, ktorý Komisii predložil Európsky orgán pre bankovníctvo.
- (7) Európsky orgán pre bankovníctvo uskutočnil otvorené verejné konzultácie o návrhu regulačných technických predpisov, z ktorého toto nariadenie vychádza, analyzoval potenciálne súvisiace náklady a prínosy a požiadal o poradenstvo Skupinu zainteresovaných strán v bankovníctve vytvorenú v súlade s článkom 37 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1093/2010 ⁽³⁾,

PRIJALA TOTO NARIADENIE:

Článok 1

Všeobecné pravidlá určovania hodnoty nepriamej expozície voči klientovi vyplývajúcej zo zmlúv o derivátoch a zo zmlúv o kreditných derivátoch

1. Inštitúcie vypočítavajú hodnotu nepriamej expozície voči klientovi vyplývajúcej zo zmlúv o derivátoch uvedených v prílohe II k nariadeniu (EÚ) č. 575/2013 a zo zmlúv o kreditných derivátoch, ak zmluvy o derivátoch neboli priamo uzatvorené s daným klientom, ale klient emitoval podkladový dlhový alebo kapitálový nástroj, v súlade s metodikou stanovenou v článkoch 2 až 5 tohto nariadenia.
2. Odchylné od odseku 1, ak sú podkladové nástroje zahrnuté do dlhového indexu, akciového indexu alebo indexu swapu na kreditné zlyhanie alebo do podniku kolektívneho investovania, alebo ak zmluvy o derivátoch majú viaceré podkladové referenčné názvy, inštitúcie vypočítavajú hodnotu nepriamych expozícií voči klientovi vyplývajúcej zo zmlúv o derivátoch uvedených v odseku 1 a príspevok danej expozície k expozícii voči klientovi v súlade s metodikou uvedenou v článku 6.
3. Ak sú zmluvy o derivátoch a zmluvy o kreditných derivátoch uvedené v odseku 1 priradené do obchodnej knihy, inštitúcie po výpočte hodnôt nepriamych expozícií voči klientovi vyplývajúcej z týchto zmlúv zahrnú tieto hodnoty expozícií do expozícií voči danému klientovi v obchodnej knihe. Po sčítaní sa záporné čisté expozície voči klientovi nastavujú na nulu.

⁽²⁾ Delegované nariadenie Komisie (EÚ) č. 1187/2014 z 2. októbra 2014, ktorým sa dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 575/2013, pokiaľ ide o regulačné technické predpisy na určenie celkovej expozície voči klientovi alebo skupine prepojených klientov v súvislosti s transakciami s podkladovými aktívami (Ú. v. EÚ L 324, 7.11.2014, s. 1).

⁽³⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1093/2010 z 24. novembra 2010, ktorým sa zriaďuje Európsky orgán dohľadu (Európsky orgán pre bankovníctvo) a ktorým sa mení a dopĺňa rozhodnutie č. 716/2009/ES a zrušuje rozhodnutie Komisie 2009/78/ES (Ú. v. EÚ L 331, 15.12.2010, s. 12).

4. Odchyľne od odsekov 1 a 2, ak sú zmluvy o derivátoch a zmluvy o kreditných derivátoch uvedené v odseku 1 priradené do neobchodnej knihy a ak po výpočte hodnôt nepriamych expozícií voči klientovi vyplývajúcej z týchto zmlúv majú nepriame expozície zápornú hodnotu, inštitúcie nastavia tieto hodnoty expozícií na nulu pred ich započítaním do expozícií voči danému klientovi.

Článok 2

Priradenie nepriamych expozícií do kategórií zmlúv o derivátoch

Inštitúcie priradia nepriame expozície uvedené v článku 1 ods. 1 do jednej z týchto kategórií zmlúv o derivátoch:

- a) opcie na dlhové a kapitálové nástroje;
- b) zmluvy o kreditných derivátoch;
- c) všetky ostatné zmluvy o derivátoch uvedené v prílohe II k nariadeniu (EÚ) č. 575/2013, ktorých podkladovým aktívom je dlhový alebo kapitálový nástroj a ktoré nie sú zahrnuté do kategórií uvedených v písmenách a) alebo b) tohto odseku.

Článok 3

Výpočet hodnoty nepriamej expozície pre opcie na dlhové a kapitálové nástroje

1. S výhradou odsekov 2, 3 a 4 tohto článku inštitúcie vypočítavajú hodnotu nepriamej expozície pre opcie uvedené v článku 2 písm. a) ako súčet súčasnej trhovej hodnoty opcie a sumy, ktorá sa dlhuje protistrane opcie v dôsledku potenciálneho zlyhania emitenta podkladového nástroja, znížený o sumu, ktorú v tomto prípade daná protistrana dlhuje inštitúcii.
2. V prípade kúpnych opcií sa hodnota nepriamej expozície rovná trhovej hodnote opcie. V prípade dlhej pozície v kúpnej opcii je hodnota nepriamej expozície kladná, zatiaľ čo pri krátkej pozícii v kúpnej opcii je hodnota nepriamej expozície záporná.
3. V prípade predajných opcií sa hodnota nepriamej expozície rovná rozdielu medzi trhovou hodnotou opcie a jej realizačnou cenou. V prípade krátkej pozície v predajnej opcii je hodnota nepriamej expozície kladná, zatiaľ čo pri dlhej pozícii v predajnej opcii je hodnota nepriamej expozície záporná.
4. Odchyľne od odseku 3, v prípade predajných opcií, ktoré nemajú k dispozícii realizačnú cenu k dátumu transakcie, ale až neskôr, inštitúcie použijú očakávanú modelovanú realizačnú cenu použitú na výpočet reálnej hodnoty opcie.
5. Ak trhovú hodnotu opcie nie je k danému dátumu k dispozícii, inštitúcie použijú k danému dátumu pre túto opciu reálnu hodnotu. Ak trhovú hodnotu a ani reálnu hodnotu opcie nie sú k danému dátumu k dispozícii, inštitúcie použijú poslednú trhovú hodnotu alebo reálnu hodnotu. Ak trhovú hodnotu a ani reálnu hodnotu opcie nie sú k dispozícii k žiadnemu dátumu, inštitúcie použijú hodnotu, ktorou je opcia ocenená v súlade s uplatniteľným účtovným rámcom.

Článok 4

Výpočet hodnoty nepriamej expozície pre zmluvy o kreditných derivátoch

1. Hodnota nepriamej expozície voči klientovi vyplývajúcej zo zmlúv o kreditných derivátoch uvedených v článku 2 písm. b) sa rovná súčtu súčasnej trhovej hodnoty zmluvy o kreditných derivátoch a sumy, ktorá sa dlhuje protistrane zmluvy o kreditných derivátoch v dôsledku potenciálneho zlyhania emitenta podkladového nástroja, zníženému o sumu, ktorú v tomto prípade daná protistrana dlhuje inštitúcii.

2. Ak trhovú hodnotu kreditného derivátu nie je k danému dátumu k dispozícii, inštitúcie použijú k danému dátumu pre tento kreditný derivát reálnu hodnotu. Ak trhovú hodnotu a ani reálna hodnota kreditného derivátu nie sú k danému dátumu k dispozícii, inštitúcie použijú poslednú trhovú hodnotu alebo reálnu hodnotu. Ak trhovú hodnotu a ani reálna hodnota zmluvy o kreditných derivátoch nie je k dispozícii k žiadnemu dátumu, inštitúcie použijú hodnotu, ktorou je zmluva o kreditných derivátoch ocenená v súlade s uplatniteľným účtovným rámcom.

Článok 5

Výpočet hodnoty nepriamej expozície pre ostatné zmluvy o derivátoch uvedené v prílohe II k nariadeniu (EÚ) č. 575/2013

1. Inštitúcie pri výpočte hodnoty nepriamej expozície voči klientovi vyplývajúcej z iných zmlúv o derivátoch uvedených v článku 2 písm. c) vrátane swapov, futures alebo forwardov rozložia transakciu s viacerými časťami na jednotlivé časti transakcie.
2. V prípade častí transakcie uvedených v odseku 1, s ktorými sa spája riziko zlyhania emitenta podkladového nástroja, vypočítavajú inštitúcie ich hodnotu nepriamej expozície, ako keby boli pozíciami v uvedených častiach.
3. Ak inštitúcia nedokáže uplatniť zaobchádzanie uvedené v odsekoch 1 a 2, určí hodnotu nepriamej expozície voči emitentovi podkladových nástrojov ako maximálnu stratu, ktorú by inštitúcia utrpela v dôsledku potenciálneho zlyhania emitenta podkladových nástrojov, ktorých sa zmluva o derivátoch týka.

Článok 6

Výpočet hodnôt nepriamych expozícií vyplývajúcich zo zmlúv o derivátoch s viacerými podkladovými aktívami

1. Pri určovaní hodnoty nepriamej expozície voči klientovi vyplývajúcej zo zmlúv o derivátoch založených na dlhovom indexe, akciovom indexe alebo indexe swapu na kreditné zlyhanie alebo na podniku kolektívneho investovania, alebo s viacerými podkladovými referenčnými názvami, inštitúcie prezrú všetky jednotlivé podkladové nástroje a vypočítajú hodnoty nepriamych expozícií ako zmenu ceny zmluvy o derivátoch v prípade zlyhania každého z podkladových referenčných názvov. Inštitúcie priradia každú hodnotu nepriamej expozície k identifikovanému klientovi, samostatnému klientovi alebo neznámemu klientovi, ako sa uvádza v článku 6 ods. 1 a 2 delegovaného nariadenia (EÚ) č. 1187/2014.
2. Ak inštitúcia nedokáže prezrieť všetky jednotlivé podkladové nástroje zmluvy o derivátoch, ako sa uvádza v odseku 1, alebo ak by to bolo pre inštitúciu neprimerane zaťažujúce, inštitúcia:
 - a) prezrie tie jednotlivé podkladové nástroje, v prípade ktorých to dokáže urobiť alebo to nie je pre inštitúciu neprimerane zaťažujúce, a vypočíta hodnotu nepriamej expozície v súlade s odsekom 1;
 - b) v prípade podkladových nástrojov, ktoré inštitúcia nedokáže prezrieť alebo ktorých prezretie by bolo pre inštitúciu neprimerane zaťažujúce, vypočíta hodnotu nepriamej expozície na základe zmeny ceny zmluvy o derivátoch v prípade zlyhania všetkých týchto podkladových referenčných názvov.

Hodnota nepriamej expozície uvedená v prvom pododseku písm. b) tohto odseku sa priradí buď k derivátovej transakcii ako samostatný klient, alebo sa priradí neznámemu klientovi, ako sa uvádza v článku 6 ods. 3 delegovaného nariadenia (EÚ) č. 1187/2014.

3. Odchylné od odsekov 1 a 2 tohto článku, ak sa hodnoty nepriamych expozícií majú priradiť neznámemu klientovi, ako sa uvádza v článku 6 ods. 2 a 3 delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) č. 1187/2014, a ak sú hodnoty nepriamych expozícií záporné, inštitúcia nastaví tieto hodnoty nepriamych expozícií na nulu pred ich započítaním do expozícií voči neznámemu klientovi.

Článok 7

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli 10. marca 2022

Za Komisiu
predsedníčka
Ursula VON DER LEYEN
